

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัยสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ในบทนี้จึงขอกล่าวถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ
- 5) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) ทาคุณภาพของเครื่องมือ
- 6) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 7) วิเคราะห์และแปลผลข้อมูล
- 8) สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2539 จำนวน 15 โรงเรียน

- 1) กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 195 คน ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ จำนวน 15 คน

(2) ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ โรงเรียนละ 4 คน จำนวน 60 คน

(3) หัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนละ 8 คน จำนวน 120 คน ประกอบด้วย

- หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
- หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา
- หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์
- หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์
- หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ
- หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย
- หัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ
- หัวหน้าหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์

2) กลุ่มครู ประกอบด้วยครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน จำนวน 393 คน

กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 195 คน

2) กลุ่มครู ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (อ้างใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก ซึ่งจำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียน

ผลการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นผู้บริหารและครู สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2539

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน			
		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	หนองบัวพิทยาคาร	13	13	80	40
2	บ้านขามพิทยาคม	13	13	25	13
3	หนองสวรรค์พิทยาคาร	13	13	13	7
4	คำแสนวิทยาสรรค์	13	13	37	18
5	กุดดินจี่พิทยาคม	13	13	25	13
6	โนนสังวิทยาคาร	13	13	31	15
7	โนนเมืองวิทยาคาร	13	13	18	9
8	กุดดู่พิทยาคม	13	13	25	13
9	ศรีบุญเรืองวิทยาคาร	13	13	51	25
10	ยางหล่อวิทยาคาร	13	13	14	7
11	กุงแก้ววิทยาคาร	13	13	4	2
12	สุวรรณคูหาพิทยาสรรค์	13	13	32	15
13	ดงมะไฟพิทยาคม	13	13	5	3
14	นาวังศึกษาวิธ	13	13	31	15
15	นาแกวิทยา	13	13	2	1
รวม		195	195	393	196

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวความคิดของ Bloom คือ สมรรถภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ แบบประเมินสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสมรรถภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความ 6 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา สถานภาพการสมรส และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง ควรปรับปรุง และปรับปรุง มุ่งประเมินสมรรถภาพ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะและเจตคติ

2) การสร้างเครื่องมือ ได้ดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

(1) ศึกษาหลักการทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอคำแนะนำ และข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษาและนักวิชาการการบริหารการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วกำหนดกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์การสร้างเครื่องมือ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(2) ร่างแบบประเมินและแบบสอบถามตามขอบเขตของเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้

(3) เสนอร่างเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) การใช้ภาษา (Wording) และรับฟังข้อเสนอแนะแล้วนำเครื่องมือมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

(4) ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) ที่โรงเรียนนิคมสงเคราะห์วิทยา โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ และโรงเรียนหนองวัวซอ-พิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.98

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้บริหาร จากกลุ่มตัวอย่าง 195 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์ได้ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100
- 2) ครู จากกลุ่มตัวอย่าง 196 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์ได้ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลสภาพภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลที่ได้จากการประเมินสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษา นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษา ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีสมรรถภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับดีมาก
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับดี
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับควรปรับปรุง
1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับต้องปรับปรุง